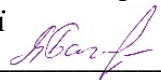

УХВАЛЕНО

Вчена рада університету
протокол № 4
від «18» квітня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
гарант освітньої програми
«**Біологія та валеологія в закладах освіти**»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія
та здоров'я людини) кандидат
сільськогосподарських наук, доцент кафедри
зоології
 Я.О. Бачинська
від «14» квітня 2023 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Біологія та валеологія в закладах освіти

(назва освітньої програми)

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

01 Освіта/Педагогіка

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(код та найменування спеціальності)

Ректор Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди

Ю. Бойчук
від «19» квітня 2023 року

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Проректор з навчально-наукової роботи

В. Борисов

Директорка центру забезпечення якості освіти

І. Радченя

Гарант освітньої програми

Я. Бачинська

Декан факультету природничої, спеціальної
і здоров'язбережувальної освіти

С. Микитюк

В.о. голови Студентської ради
факультету природничої, спеціальної
і здоров'язбережувальної освіти

В. Ферлій

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою зоології та кафедрою здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною комісією факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти протокол № 6 від «3» квітня 2023 р.

Вченою радою факультету протокол № 9 від «5» квітня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради університету протокол № 4 від «18» квітня 2023 р.

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант: Бачинська Яна Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри зоології

Члени:

1. Маркіна Тетяна Юріївна доктор біологічних наук, професор, професор кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
2. Мамотенко Алла Віталіївна кандидат біологічних наук, доцент кафедри анатомії та фізіології людини ім. Я.Р. Синельникова ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
3. Галій Алла Іванівна кандидат біологічних наук, доцент, в.о. завідувачки кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології ХНПУ імені Г. С. Сковороди
4. Твердохліб Олена Володимирівна кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри ботаніки ХНПУ імені Г.С. Сковороди
5. Васильєва Світлана Олександрівна доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки ХНПУ імені Г.С. Сковороди
6. Черевань Ірина Іванівна кандидат педагогічних наук, директор педагогічного ліцею №4, м. Харків
7. Ферлій Вікторія здобувачка 3 року навчання першого (бакалаврського) рівня ВО спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, в.о. голови Студенської ради факультету природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ зовнішніх стейкхолдерів:

1. Юлія ЗАГРЕБЕЛЬНА, учитель вищої категорії, старший вчитель, директор Зінківщинської ЗОШ І-ІІІ ступенів Зачепилівської селищної ради Харківської області.
2. Олена СЕМІВОЛОС, директор комунального закладу «Харківський ліцей №74 Харківської міської ради», місто Харків.
3. Ксенія ГАЛУШКА, заступник директора з навчально - виховної роботи комунального закладу «Харківський ліцей №74 Харківської міської ради», місто Харків.
4. Лілія ТИТАРЕНКО, учитель вищої категорії, учитель-методист, заступник директора з навчально-виховної роботи ЗОШ І-ІІІ ступенів № 164, місто Харків.

**1.1. Профіль освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»
зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, факультет природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти (біології та здоров'я людини).
Професійна кваліфікація	Вчитель біології та основ здоров'я, викладач закладу фахової передвищої освіти
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма « Біологія та валеологія в закладах освіти », першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про повну загальну середню освіту або диплому молодшого спеціаліста за даною чи спорідненою спеціальністю в межах галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за умов визначення рівня відповідності диплому бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2023-2027 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка компетентного та конкурентоспроможного вчителя закладу загальної середньої освіти (базовий рівень) за предметною спеціальністю «Біологія та здоров'я людини». Формування освіченого українця – громадянина, патріота, професіонала шляхом удосконалення змісту наукового супроводу якості педагогічної освіти і фундаментального оволодіння мистецтвом навчати і виховувати інших.</p> <p>Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Біологія та здоров'я людини»), педагогіки та методики освіти, здатності до самостійної педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти (базовий рівень), позашкільних закладів різних типів із широким доступом до продовження навчання.</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта /Педагогіка 014 Середня освіта 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Професійні акценти – вчитель біології та основ здоров'я, який володіє креативним і критичним мисленням, здатний самостійно навчатися впродовж всього життя, адаптований до умов сучасних закладів базової середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності. ОП зорієнтована на вивчення біологічного та здоров'язбережувального циклу дисциплін.
Основний фокус	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» із предметної спеціалізації

освітньої програми та спеціалізації	<p>«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)».</p> <p>Формування професіонала-практика з сучасним науковим світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання біології, основам здоров'я, володіє сучасними здоров'язбережувальними технологіями, методиками для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та інноваційного характеру.</p> <p>Ключові слова: вчитель, біологія, здоров'я людини, основи здоров'я, валеологія, здоров'язбережувальні технології, природознавство, природокористування, еволюція.</p>
Особливості програми	<p>Особливості програми полягають в тому, що вона передбачає впровадження новітніх технологій підготовки вчителів біології та основ здоров'я, формування вчителя із сучасним науковим світоглядом, який володіє новітніми інформаційними та педагогічними технологіями в навчальному та виховному процесах; використовує останні наукові досягнення в галузях біології, педагогіки, психології, методики викладання в загальноосвітній середній школі шляхом проходження безперервних практик та набуття знань на лабораторних заняттях та польових практиках. Передбачає участь у програмі академічної мобільності.</p> <p>Передбачає уміння здійснювати розробку оздоровчих систем, що відповідають заданим характеристикам (властивостям), і знання методів педагогічних та оздоровчих технологій.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сфер. Основна (базова) середня школа. Первинні посади: вчитель біології та основ здоров'я, викладач закладу фахової передвищої освіти, педагог-організатор здоров'язбережувальної роботи у закладах середньої освіти.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Основними підходами до навчання є компетентнісний, діяльнісний, студентськоцентричний та прикладний, спрямовані на підготовку професійної компетентності майбутніх вчителів біології та основ здоров'я, націлених на підвищення ефективності навчально-виховного процесу в школі. Лекційні заняття мають проблемний характер, використовують аналіз, синтез, порівняння, моделювання, аналогію, діалектику, абстрагування, конкретизацію, системний, історичний та логічний підходи. Практичні заняття проводяться в малих групах, передбачають використання методів інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здійснюється через використання електронних лекцій, методичних вказівок та завдань.</p> <p>Акцент робиться на особистому саморозвитку, що сприятиме формуванню потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p> <p>Можливість дистанційного навчання та зворотній зв'язок з здобувачами вищої освіти здійснюється за допомогою он-лайн системи (Moodle та Google Classroom), месенджерів (Viber, Telegram тощо) або соціальних мереж (Facebook, Instagram та інші). Прямий відеозв'язок, проведення конференцій, лекцій і он-лайн консультацій відбувається на платформі Google Meet. Дату, час початку прямого ефіру, запрошення або посилання на збережені відеоматеріали студенту повідомляється через e-mail.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною шкалою; - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання;

	<ul style="list-style-type: none"> - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок, які оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. <p>Система оцінювання здійснюється через такі види контролю з накопиченням отриманих балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); - підсумковий: усні та письмові екзамени, заліки, захисти звітів з практик, курсових робіт, самоконтроль. <p>Атестація: кваліфікаційний іспит з педагогіки та психології; кваліфікаційний іспит з біології та методики навчання біології; кваліфікаційний іспит з основ здоров'я та методики навчання основ здоров'я.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.</p> <p>ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК9. Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.</p> <p>ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.</p>

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.</p> <p>ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.</p> <p>ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.</p> <p>ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.</p> <p>ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.</p> <p>ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.</p> <p>ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.</p> <p>ПК 1. Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення і теорії біології науки для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів</p> <p>ПК.2. Здатність розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації.</p> <p>ПК 3. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі.</p> <p>ПК 4. Здатність організувати і здійснювати дослідницьку діяльність в лабораторних і польових умовах, інтерпретувати її результати; користуватися обладнанням, препаратами, виготовляти біологічні препарати та формувати колекції і гербарії.</p> <p>ПК 5. Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.</p> <p>ПК 6. Здатність здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>РН1. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>РН2. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>РН3. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та</p>

проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає* і *пояснює* принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 1. *Знає і використовує* біологічну термінологію і номенклатуру, *розуміє* основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей.

ПРН 2. *Знає і пояснює* будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення.

ПРН 3. *Знає і описує* будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, розвитку і збереження фізичного, психічного, соціального та ментального здоров'я та *мотивує* учнів до збереження здоров'я.

ПРН 4. *Володіє* методами розв'язування біологічних задач.

ПРН 5. *Проводить і організовує* експериментальні польові та лабораторні дослідження та *інтерпретує* їх результати, *демонструє вміння* виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність.

ПРН 6. *Добирає та ілюструє* міжпредметні зв'язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності.

	ПРН 7. Демонструє володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Характеристики кадрового забезпечення	Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності закладів освіти. Група забезпечення ОП складається із 32 НПП: – докторів наук – 6 (31%); – кандидатів наук – 20 (59%); – ст. викладачів – 6 (10%). Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації (в закладах вищої освіти України та за кордоном). Залучаються викладачі-практики.
Матеріально-технічне забезпечення	Аудиторії та спеціалізовані навчальні лабораторії оснащені мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет. У навчальній та науковій роботі використовуються різноманітні колекції біологічних об'єктів, гербарії. На факультеті функціонує три музеї: зоологічний, анатомічний та ботанічний. Окремі заняття проводяться на базі ботанічного саду та оранжереї. Польові практики проводяться на базі спортивно-оздоровчого табору "Гайдари" та ботанічного саду й оранжереї. Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками. Функціонують спортивний зал, спортивні майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Пункти харчування пропонують якісне меню.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/ - офіційний сайт природничого факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-prirodn - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua) - сайт наукових праць (http://nauka.hnpu.edu.ua); - електронна бібліотека (http://lib.hnpu.edu.ua); - навчально-методичні комплекси дисциплін; програми практик.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до Європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливорює взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.
Міжнародна кредитна мобільність	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має укладені договори з університетами світу, зокрема у межах освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти» здійснюється співпраця з впровадження міжнародної мобільності з Поморською академією (м. Слупськ, Польща). Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформі Prometheus, Intela, IBM, Coursera; долучатися до програм Erasmus+, Fulbright Research and Development Program.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	У межах ліцензійного обсягу спеціальності

2. Структурно-логічна схема
2.1 Перелік освітніх компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 2.	Політично-правові студії	3	залік
ОК 3.	Основи економічної теорії	3	іспит
ОК 4.	Філософія	3	іспит
ОК 5.	Іноземна мова	5	іспит
ОК 6.	Безпека людини в навколишньому середовищі	3	залік
ОК 7.	Засоби цифрової підготовки	3	залік
ОК 8.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 9.	Загальна педагогіка	6	залік
ОК 10.	Провайдинг освітніх технологій	6	іспит
ОК 11.	Психологія	4	іспит
ОК 12.	Неорганічна та органічна хімія	4	іспит
ОК 13.	Біохімія	3	іспит
ОК 14.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	4	іспит
ОК 15.	Загальна екологія	4	іспит
ОК 16.	Загальна цитологія	3	іспит
ОК 17.	Гістологія з основами ембріології	3	залік
ОК 18.	Загальна теорія здоров'я	3	іспит
ОК 19.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин, альгологія)	5	іспит
ОК 20.	Ботаніка (систематика вищих рослин)	5	іспит
ОК 21.	Зоологія безхребетних	5	іспит
ОК 22.	Зоологія хребетних	5	іспит
ОК 23.	Генетика з основами селекції	3	іспит
ОК 24.	Фізіологія людини і тварин	4	іспит
ОК 25.	Вікова анатомія та шкільна гігієна	3	іспит
ОК 26.	Основи еволюційного вчення	4	іспит
ОК 27.	Здоров'язбережувальні педагогічні технології	3	залік
ОК 28.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3	залік
ОК 29.	Анатомія людини	4	іспит
ОК 30.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3	іспит
ОК 31.	Мікробіологія з основами вірусології	4	іспит
ОК 32.	Методика навчання основ здоров'я	4	залік/ іспит
ОК 33.	Методика навчання біології	6	іспит
ОК 34.	Основи наукових досліджень	3	іспит
ОК 35.	Основи раціонального харчування	3	залік
ОК 36.	Фізіологія рослин	3	іспит
ОК 37.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3	залік
ОК 38.	Система органічного світу	3	залік
ОК 39.	Курсова робота з ботаніки та зоології	3	залік
ОК 40.	Курсова робота з методики навчання біології та основ здоров'я	3	залік
ОК 41.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	3	залік
ОК 42.	Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти в середніх класах	7,5	залік

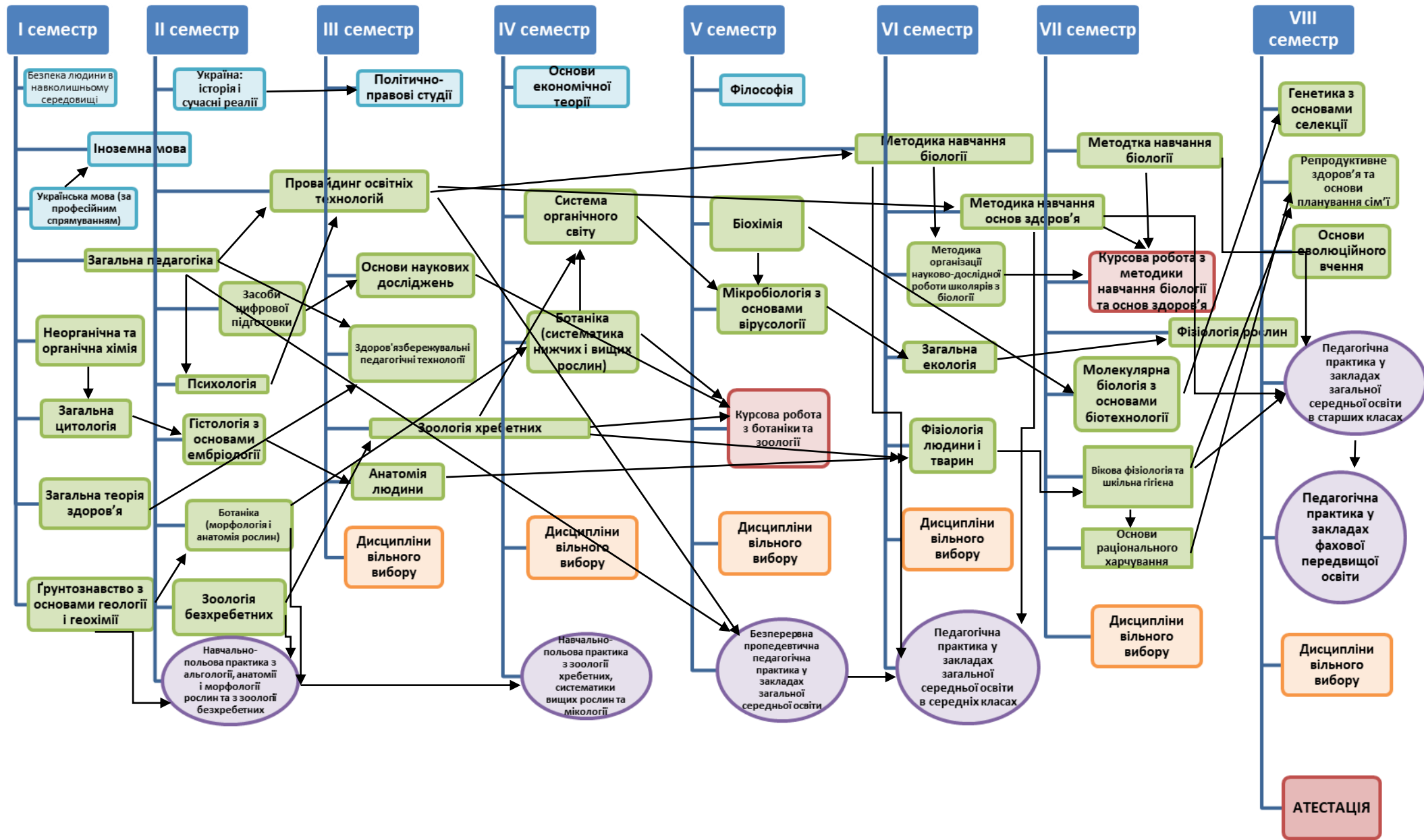
ОК 43.	Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти в старших класах	6	залік
ОК 44.	Педагогічна практика у закладах фахової передвищої освіти	4,5	залік
ОК 45.	Навчально-польова практика з альгології, анатомії і морфології рослин та з зоології безхребетних	6	залік
ОК 46.	Навчально-польова практика з зоології хребетних, систематики вищих рослин та мікології	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Дисципліни вільного вибору			
1	2	3	4
ВД	Дисципліни за вибором студента		
Загальний обсяг вибіркового компонента:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Назва компонентів освітньої програми за семестрами

Код ОК	Назва компонентів освітньої програми	Кількість кредитів
<i>I семестр</i>		
ОК 5.	Іноземна мова	2
ОК 6.	Безпека людини в навколишньому середовищі	3
ОК 8.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
ОК 9.	Загальна педагогіка	3
ОК 12.	Неорганічна та органічна хімія	4
ОК 16.	Загальна цитологія	3
ОК 19.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	2,5
ОК 21.	Зоологія безхребетних	2,5
ОК 30.	Ґрунтознавство з основами геології і геохімії	3
<i>II семестр</i>		
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3
ОК 5.	Іноземна мова	3
ОК 7.	Засоби цифрової підготовки	3
ОК 9.	Загальна педагогіка	3
ОК 10.	Провайдинг освітніх технологій	2
ОК 11.	Психологія	4
ОК 17.	Гістологія з основами ембріології	3
ОК 18.	Загальна теорія здоров'я	3
ОК 19.	Ботаніка (морфологія і анатомія рослин)	2,5
ОК 21.	Зоологія безхребетних	2,5
ОК 45.	Навчально-польова практика з альгології, анатомії і морфології рослин та з зоології безхребетних	6
<i>III семестр</i>		
ОК 2.	Політично-правові студії	3
ОК 10.	Провайдинг освітніх технологій	2
ОК 20.	Ботаніка (систематика вищих рослин)	2,5
ОК 22.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 27.	Здоров'язбережувальні педагогічні технології	3
ОК 29.	Анатомія людини	4
ОК 34.	Основи наукових досліджень	3
<i>IV семестр</i>		
ОК 3.	Основи економічної теорії	3

ОК 9.	Провайдинг освітніх технологій	2
ОК 19.	Ботаніка (систематика нижчих і вищих рослин)	5
ОК 21.	Зоологія хребетних	2,5
ОК 38.	Система органічного світу	3
ОК 46.	Навчально-польова практика з зоології хребетних, систематики вищих рослин та мікології	6
<i>V семестр</i>		
ОК 4.	Філософія	3
ОК 13.	Біохімія	3
ОК 31.	Мікробіологія з основами вірусології	4
ОК 33.	Методика навчання біології	2
ОК 39.	Курсова робота з ботаніки та зоології	3
ОК 41.	Безперервна пропедевтична педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти	3
<i>VI семестр</i>		
ОК 15.	Загальна екологія	4
ОК 24.	Фізіологія людини і тварин	4
ОК 32.	Методика навчання основ здоров'я	2
ОК 33.	Методика навчання біології	2
ОК 37.	Методика організації науково-дослідної роботи школярів з біології	3
ОК 42.	Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти в середніх класах	7,5
<i>VII семестр</i>		
ОК 14.	Молекулярна біологія з основами біотехнології	3
ОК 23.	Генетика з основами селекції	1,5
ОК 25.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	1,5
ОК 28.	Репродуктивне здоров'я та основи планування сім'ї	3
ОК 32.	Методика навчання основ здоров'я	2
ОК 33.	Методика навчання біології	2
ОК 35.	Основи раціонального харчування	3
ОК 36.	Фізіологія рослин	1,5
<i>VIII семестр</i>		
ОК 23.	Генетика з основами селекції	1,5
ОК 25.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	1,5
ОК 26.	Основи еволюційного вчення	3
ОК 36.	Фізіологія рослин	1,5
ОК 40.	Курсова робота з методики навчання біології та основ здоров'я	3
ОК 43.	Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти в старших класах	6
ОК 44.	Педагогічна практика у закладах фахової передвищої освіти	4,5

2.3 Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація освітньої програми «**Біологія та валеологія в закладах освіти**» зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» і «магістр» і передбачає складання кваліфікаційного іспиту з педагогіки та психології; кваліфікаційного іспиту з біології та методики навчання біології; кваліфікаційного іспиту з основ здоров'я та методики навчання основ здоров'я.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК16
ПК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2						+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3					+			+								
ЗК4				+	+		+									
ЗК5		+		+						+						
ЗК6		+		+	+			+	+	+	+					
ЗК7	+	+	+	+												
ЗК8	+			+												
ЗК9						+										
ЗК10	+	+		+					+	+						
ФК 1						+	+	+	+		+			+	+	+
ФК 2								+	+	+	+			+	+	+
ФК 3									+	+	+					
ФК 4																
ФК 5									+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 6									+	+	+					
ФК 7						+				+						
ФК 8									+	+	+					
ФК 9									+		+					
ПК 1												+	+	+	+	+
ПК 2												+	+	+	+	+
ПК 3												+	+	+	+	+
ПК 4							+					+			+	+
ПК 5						+										
ПК 6						+									+	

ПК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; ФК – фахові компетентності; ПК – компетентності предметних спеціальностей; ОК – Обов’язкові компоненти

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK31
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3															
ЗК4															
ЗК5															
ЗК6															
ЗК7															
ЗК8															
ЗК9		+							+		+	+			
ЗК10															
ФК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 2	+	+													
ФК 3															
ФК 4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 5															
ФК 6															
ФК 7									+		+	+			
ФК 8															
ФК 9															
ПК 1	+		+	+	+	+	+	+		+			+		+
ПК 2	+		+	+	+	+	+	+		+			+		+
ПК 3	+		+	+	+	+	+	+		+				+	+
ПК 4	+		+	+	+	+								+	+
ПК 5		+							+		+	+			
ПК 6											+	+			

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; ФК – фахові компетентності; ПК – компетентності предметних спеціальностей; ОК – Обов’язкові компоненти.

	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK45	OK46
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+			+	+	+			+	+	+	+		
ЗК3											+	+	+		
ЗК4			+			+									
ЗК5	+	+													
ЗК6	+	+	+								+	+	+		
ЗК7															
ЗК8											+	+	+		
ЗК9				+							+	+	+		
ЗК10									+	+	+	+	+		
ФК 1	+	+	+		+	+	+		+		+	+	+		
ФК 2										+	+	+	+		
ФК 3	+	+				+			+	+	+	+	+		
ФК 4	+	+							+	+	+	+	+		
ФК 5	+	+							+		+	+	+		
ФК 6	+	+				+			+		+	+	+		
ФК 7				+							+	+	+		
ФК 8	+	+				+					+	+	+		
ФК 9	+	+				+				+	+	+	+		
ПК 1					+		+	+			+	+	+	+	+
ПК 2					+		+				+	+	+	+	+
ПК 3					+			+			+	+	+	+	+
ПК 4			+		+	+		+						+	+
ПК 5				+						+	+	+	+		
ПК 6						+			+	+	+	+	+		

IK – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; ФК – фахові компетентності; ПК – компетентності предметних спеціальностей; ОК – Обов’язкові компоненти.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Біологія та валеологія в закладах освіти»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16
РН 1									+	+	+					
РН 2	+	+			+			+	+	+				+	+	+
РН 3									+	+						
РН 4									+	+						
РН 5									+	+	+					
РН 6		+				+				+	+					
РН 7			+									+	+	+	+	+
РН 8				+	+			+								
РН 9							+									
РН 10	+	+	+	+	+		+	+								
РН 11	+	+		+				+		+	+					
РН 12									+	+						
РН 13	+	+		+												
ПРН 1												+	+	+	+	+
ПРН 2														+	+	+
ПРН 3						+										
ПРН 4												+	+	+	+	
ПРН 5																
ПРН 6			+	+	+	+		+								
ПРН 7							+									

ОК – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK31
PH 1								+	+						
PH 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+
PH 3															
PH 4															
PH 5															
PH 6		+							+		+	+			
PH 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
PH 8															
PH 9															
PH 10										+					
PH 11															
PH 12															
PH 13															
ПРН 1	+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ПРН 2	+		+	+	+	+	+	+	+	+				+	+
ПРН 3	+	+					+	+	+		+	+	+		
ПРН 4							+								
ПРН 5	+													+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7															

OK – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK 45	OK 46
PH 1	+	+							+	+	+	+	+		
PH 2	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+		
PH 3	+	+				+					+	+	+		
PH 4	+	+													
PH 5	+	+	+			+			+	+	+	+	+		
PH 6	+	+		+					+	+	+	+	+		
PH 7					+		+	+						+	+
PH 8															
PH 9			+					+	+	+	+	+	+	+	+
PH 10			+			+		+	+		+	+	+		
PH 11	+	+									+	+	+	+	+
PH 12	+	+				+				+	+	+	+		
PH 13															
ПРН 1			+	+	+		+	+						+	+
ПРН 2				+	+		+	+						+	+
ПРН 3				+											
ПРН 4			+												
ПРН 5			+		+	+		+						+	+
ПРН 6	+	+									+	+	+		
ПРН 7			+			+		+	+		+	+	+		

OK – Обов’язкові компоненти; ПРН – Програмні результати навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-04-07-uvaga!-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>